

Bridge Service

Nummer 570, 26 juni 2014

Redactie:

Ad van Gemert (zeer gewaardeerd) medewerker
Ron Jedema (spelregels)
Siger Seinen (spelregels)
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

Op www.bridgeservice.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je echt heel graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar: rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd werk!
En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de **Bridgepot** geleegd. Van dat geld bridge en dineer ik dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel mogelijk donateurs en lezers die een leuk bridgevraagstuk beantwoordden.

Voor de minder gevorderde spelers

Boer hééft vrouw

Ja, we zijn verder dan het bekende tv-spel; in de volgende spellen heeft hartenboer zijn vrouw namelijk al gevonden!

♥ B 2

♥ V 5 4

Je speelt een SA-contract. West komt uit met ♥10.

Welke kaart laat je dummy bijspelen:

- ♥2
- ♥B
- of maakt ♥2 of ♥B geen verschil?

Spel 1 Speelplan

♠ 5 4 3 2
♥ A 3 2
♦ V 3 2
♣ A V 2

♠ A H V B
♥ H 5 4
♦ B 5 4
♣ H 4 3

Je hebt de eer leider te mogen zijn in een 4♠-contract. West start met ♥V. Hoe probeer je dit contract te maken?

Je telt vier mogelijke verliezers: één in harten en drie in ruiten. Aan de hartenverliezer is niet te ontkomen. De drie ruitenverliezers kun je reduceren tot twee ruitenverliezers als de tegenpartij met de ruitenkleur begint, of een kleur speelt die je in beide handen niet meer hebt.

Dus ... win je de hartenslag, speel je drie keer troef (de ontbrekende troeven moeten wel 3-2 zitten), maak je de drie klaverenslagen en je tweede hartenplaatje. Je hebt nu nog:

♠ 5
♥ 3
♦ V 3 2
♣ -

♠ B
♥ 5
♦ B 5 4
♣ -

Dit is het ideale moment om OW een slag te gunnen; speel harten! En de ongelukkige tegenspeler die deze slag wint, kan dan niets anders doen dan jou je contract laten maken. Speelt hij als eerste ruiten, dan verlies jij twee ruitenslagen, speelt hij harten of klaveren, dan troef je met de ene hand en ruim je in de andere hand een ruitenkaart op.

Spel 2

♠ 10 3 2
♥ 6 5 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ A H

♠ A B 5
♥ A H V B 10
♦ A H V
♣ 3 2

Tegen jouw 6♥-contract start west met ♠9. Hoe probeer je dit contract te maken? Ook nu is een overpeinzing om dezelfde reden overbodig.

Spel 2 Speelplan

♠ 10 3 2
♥ 6 5 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ A H

♠ H 9 8 7 ♠ V 6

♠ A B 5
♥ A H V B 10
♦ A H V
♣ 3 2

Tegen jouw 6♥-contract start west met ♠9. Hoe probeer je dit contract te maken?

Het vrouw-boer-principe geldt ook in dit spel. Alleen nu, door ♠A, een echelon lager: ♠10 en ♠B.

In de schoppenkleur dreigen twee verliezers. Dankzij de schoppenuitkomst kun je daar één schoppenverliezer van maken. Inderdaad, door ♠9 níét over te nemen met ♠10! Want dan zal oost ♠V leggen, voor jouw ♠A. Waarna west met zijn ♠H8 achter jouw ♠B5 alleen maar hoeft te wachten tot jij de schoppenkleur moet spelen.

Laat je dummy laag leggen, dan maak je ♠B en ♠A als oost duikt. En als oost wel ♠V legt? Dan wint jouw ♠A die slag, en kan west niet voorkomen dat jouw ♠B óf anders dummy's ♠10 de tweede schoppenslag zal noteren.

Voor de meer gevorderde spelers

Spel 1

Je speelt met een gelegenhedspartner. Zijn verzoek om Landy te spelen heb je ingewilligd, flexibel als je bent. Dat betekent dat je na een 1SA-opening van de tegenpartij met 2♣ minstens een 4-kaart belooft in de beide hoge kleuren. En wat gebeurt er meteen in het eerste spel? Inderdaad!

Oost geveer, allen kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Jouw zuidhand
		1SA	2♣*	♠ A B 9 8 6
pas	2♥	pas	??	♥ A V 7 6 5
				♦ 5 4
				♣ 8

Met 2♣ belooft je lengte in de beide hoge kleuren. Welk biedkaartje kies je in je tweede beurt?

Spel 1

Oost geveer, allen kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Jouw zuidhand
		1SA	2♣*	♠ A B 9 8 6
pas	2♥	pas	pas!	♥ A V 7 6 5
				♦ 5 4
				♣ 8

Met 2♣ beloof je lengte in de beide hoge kleuren. Welk biedkaartje kies je in je tweede beurt?

Partner noord doet niets anders dan voorkeur uitspreken voor een hartencontract. Dat kán een 2-kaartje zijn. Als noord een manchecontract niet uitsluit, had hij steviger geboden. Nu hij zo laag mogelijk blijft, kun je zelfs een 'nulpunter' niet uitsluiten.

Passen is de enige optie. En noords 2♥-bod moet je alerteren; desgevraagd geef je als uitleg: *voorkeur voor een hartencontract*.

Spel 2

Noord geveer, niemand kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	pas	pas	1♦	♠ V 3
pas	2♦	pas	3SA	♥ V B 4
pas	pas	pas		♦ A H V 3 2
				♣ A B 5

♠ H B 2
♥ A 3 2
♦ B 8 7 4
♣ 4 3 2

♠ V 3
♥ V B 4
♦ A H V 3 2
♣ A B 5

Door de ruitensteun van noord, verwacht zuid vijf ruitenslagen te zullen maken. Om die reden vindt hij het rebid van 2SA te voorzichtig. Als hij daarvoor had gekozen was hij ook op 3SA uitgekomen, omdat noords 2♦-bod op het maximum zit.

West start met ♣H. Hoe probeer je dit contract te maken?

Spel 2 Speelplan

Noord geveer, niemand kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	pas	pas	1♦	♠ H 3
pas	2♦	pas	3SA	♥ V B 4
pas	pas	pas		♦ A H V 3 2
				♣ A B 5
	♠ H B 2			
	♥ A 3 2			
	♦ B 8 7 4			
	♣ 4 3 2			
♣ H V 10 7 6		♣ 9 8		
	♠ V 3			
	♥ V B 4			
	♦ A H V 3 2			
	♣ A B 5			

West start met ♣H. Hoe probeer je dit contract te maken?

Het contract is waterdicht ... mits je de uitkomst duikt! Als oost dan de klaverenaanval voortzet, levert ♣B een overslag op.

Stel dat je de uitkomst neemt met ♣A. Dan zal er iets heel vervelends gebeuren als oost aan slag komt met ♠A of ♥H. Oost zal onherroepelijk klaveren naspelen, waarmee jouw droevig lot dan is bezegeld.

Je kunt immers niet na ♣A acht vaste slagen binnenhalen. Je zult twee slagen moeten ontwikkelen; lees: OW aan slag moeten brengen. Het 'ophouden' van ♣A met deze kaarten is een standaardsituatie en heeft een naam: de Bath coup.

Pikant detail

Als west na de eerste slag geen klaveren doorspeelt maar harten, dan maken we niet de fout door dummy laag te laten leggen! Met ♥H bij oost en klaveren na, gaan we namelijk óók naar de filistos! West kan dan de klaveren doorspelen tot ons aas is gevallen. Omdat de extra hartenslag niet genoeg is om ons contract te maken, kan west - na ♠A - zijn resterende klaveren maken voordat wij onze negen slagen in de pocket hebben.

Lezers Mailen

Omgaan met heftige gebeurtenissen

Wat is het vaak lastig, om door bepaalde gebeurtenissen niet geblokkeerd te raken en te blijven reageren in lijn met wat althans in theorie het meest verstandig is. Wat wordt dat extra lastig als sprake is van een heftige gebeurtenis. Ik schets kort de situatie die aanleiding vormt voor deze mail en heb aansluitend wat vragen voor je.

De situatie

In een van de spellen is mijn partner leider geworden in een contract. Mijn rechterspeler komt uit met een hoge middenkaart (zeg Schoppen 8) Mijn partner vraagt of die uitkomst een speciale betekenis heeft. Daarop wordt wat aarzelend ontkennend geantwoord. Mijn partner vraagt hierop nogmaals of dit echt geen speciale betekenis heeft met opnieuw een ontkennend antwoord. Blijkbaar viel de vraagstelling van mijn partner niet goed.

Na afloop van de vier spellen – mijn partner had zich even terug getrokken – werd ik verrast door een bijzonder onaangename opmerking van één van onze tegenspelers, die letterlijk zei, doelend op mijn bridgetpartner: "Wat heb ik toch een hekel aan dat manwijf". Ik was echt met stomheid geslagen en wist echt even niet wat hiervan te vinden. Ik heb vervolgens onder vier ogen gemeld dat ik van dergelijke opmerkingen in mijn aanwezigheid niet gediend ben en dat ik bij een volgende gelegenheid de arbiter zou vragen een oordeel te geven onder verwijzing naar artikel 74, A2.

Onze tegenspeler meldde, dat hij dit een rare opmerking vond en dat ik blijkbaar ruzie zocht. Ik heb daarop gereageerd, dat als hem niet duidelijk was, dat dit niet kon ik daar verder op dit moment geen energie meer aan wilde besteden.

Ik voorzie evenwel, dat een volgende ontmoeting aan de bridgetafel voor mij (helaas) mede in het teken van deze gebeurtenis zal staan. Ik ben niet van plan daarover actief het debat te zoeken, maar mijn appreciatie voor deze bridgeronde zal zeker mede voortvloeien uit deze gebeurtenis.

Mijn vragen:

1. Heb je een advies voor mij hoe in de toekomst om te gaan met dergelijke opmerkingen die wat mij betreft niet onweersproken kunnen blijven?
2. Vind je dat bij dergelijke onverkwikkelijkheden een arbiter uitkomst kan bieden?
3. Heb jij ervaringen hoe arbiters met dergelijke situaties omgaan? (mijn ervaring is dat voor de(helaas regelmatig voorkomende) overtredingen van art 74 zelden de arbiter wordt gevraagd. Dat laat de vraag over of

- de arbiter in staat is adequaat om te gaan met deze situatie.
4. Gelukkig was mijn partner bij deze gebeurtenis niet aanwezig, en ik ben eigenlijk ook niet van plan haar nodeloos te kwetsen door het voorval met haar te bespreken. Heb je het beeld, dat dit een verstandige keuze is, en zo nee, heb je adviezen hoe dit bespreekbaar te maken met mijn partner?
 5. Heb je overigens nog wijze opmerkingen / adviezen nav aanleiding van dit voorval?

Rob:

1. Ik vind jouw reactie ijzersterk. Met name omdat je daarin geen oordeel geeft over de inhoud van de opmerking. Ook geef je duidelijk de weg aan die je kiest als die tegenspeler nog een keer zo'n soort opmerking zou maken.
2. Arbiters zijn opgeleid om onregelmatigheden recht te zetten en schade te voorkomen of op te heffen. Artikel 74A is een spelregel die daar ook onder valt. Dus mag je zeker verwachten dat de arbiter bekwaam deze brand zal blussen.
Ik geef wel toe dan niet alle opleidingen voldoende aandacht schenken aan het omgaan met dit soort ernstige overtredingen. Een ander probleem is dat een groot deel van de arbiters uit noodzaak voor dit ambt koos, in het belang van de club, omdat niemand anders dat wilde doen. Heel sociaal bewogen mensen dus. Daarnaast is echter ook een zekere mate van dominantie noodzakelijk om juist bij dit soort geschillen duidelijk grenzen aan te geven en consequenties.
3. In mijn presentaties voor districten en clubs blijkt veel interesse in het omgaan met querulant gedrag... Ja, en oefening baart kunst. Daarbij is het ook van groot belang dat het bestuur vierkant achter de arbiter staat. Als de arbiter beslist dat bepaald gedrag te ernstig is om deze zitting uit te spelen, zal het bestuur dat alleen maar moeten respecteren.
4. Ik vind dat een verstandige keus. Je gaat namelijk van het positieve uit, dat die tegenstander het uit zijn hoofd zal laten om dat nog een keer te zeggen. Omdat je aangaf nú geen verdere stappen te nemen, zou ik het hierbij laten.
5. Omdat je geen goed gevoel hebt over de eerstvolgende ontmoeting, zou ik de betreffende speler al eerder - eveneens onder vier ogen - aanspreken, of bellen. Ik denk dan aan iets als:

Ik kom nog even terug op ons gesprek van vorige week. Ik beschouw jouw opmerking als een black-out. Ik heb die ook niet aan mijn partner gemeld. En ik ga er graag vanuit dat wij onze volgende ontmoetingen met wederzijds respect kunnen en zullen spelen.

Komt daarop iets van onwil, dan herhaal je duidelijk wat je van de reactie begrijpt met de vraag of je dat goed hebt begrepen. Wordt dat bevestigd, dan kun je nu al, dus vooraf, het advies vragen van de arbiter.

Geen alerteerplicht boven 3-hoogte?

Ik heb een vraagje.
Ik dacht dat je na 3SA niet meer hoeft te alerteren,
ik heb dat ergens gelezen maar ik weet niet meer waar.
Kan jij mij helpen.

Rob:

Dat is bijna waar ☺.

Biedingen bóven 3-hoogte moeten alleen worden gealerteerd als die plaatsvinden in de **eerste biedronde** (gerekend vanaf het openingsbod).

West	Noord	Oost	Zuid
Pas	pas	pas	1♥
Pas	4♣*		

*Alerteerplichtig; vindt plaats in de eerste biedronde!

West	Noord	Oost	Zuid
Pas	pas	pas	1♥
Pas	3♥	pas	4♣*

*Mag NIET worden gealerteerd! De eerste biedronde is met de pas van oost voltooid.

Pikant detail

De hoofdregel - alerteren als je kunt vermoeden dat de tegenstanders een andere betekenis verwachten - geldt **niet** voor de biedingen op 4-hoogte en hoger die ná de eerste biedronde worden gedaan! [Want dan zou je partner er wel eens meer profijt van kunnen hebben dan je tegenstanders.](#)
De biedronde begint bij het openingsbod!

Ergernis, verwarring, hinder en/of verlegenheid?

Weer eens een heel ander 'probleem'.
Artikel 74A lid 2 van de 'Spelregels voor wedstrijdbridge' schrijft voor dat een speler zorgvuldig iedere opmerking of handeling behoort te vermijden 'die ergernis of verlegenheid zou kunnen veroorzaken of het genoeg van het spel zou kunnen verstoren.' Zo staat het althans in het spelregelboekje uit 2007. In 1975 ging het in de spelregels niet om het vermijden van 'ergernis of verlegenheid', maar om het vermijden van 'ergernis of verwarring'. Nog eerder (1963) mocht je een andere speler geen 'ergernis of hinder' bezorgen. 'Hinder', 'verwarring', 'verlegenheid'? Weet jij hoe en waarom deze wijzigingen in het woordgebruik tot stand zijn gekomen? Zijn deze gebaseerd op een wijziging van de Engelse tekst of hebben de Nederlandse vertalers een zelfde Engels woord steeds op een andere manier vertaald? En wat is de achtergrond?

Omdat ik – misschien niet als enige - tegen het woord 'verlegenheid' aanhik, heb ik het maar eens opgezocht in de 'dikke van Dale'. Het is 'een onaangenaam gevoel dat iemand ondervindt als hij in het bijzijn van anderen zichzelf gebrek aan kennis of kunde toeschrijft.' Een doordenkertje. Verlegenheid betekent ook 'een toestand waaruit men zich moeilijk kan redden.' Ik hoop inderdaad dat tegenstanders aan de bridgetafel mij nooit in deze situatie zullen brengen.

Nederlands Bridge Museum [<mailto:info@bridgemuseum.nl>]

Hierbij wellicht een voorzetje in de juiste richting. Het is immers vaak speculeren naar welke redenen achter bepaalde formuleringen schuilgaan.

Gerard verwijst naar de WEKO-wijzer, waarin mogelijk wat uitgebreider op de achtergrond omtrent wijzigingen wordt ingegaan.

Willekeurig heb ik uit de bibliotheek enkele boekjes geplukt "Laws of Duplicate Contract Bridge", de eerste uitgegeven door The John C. Winston Company in 1949, de overige twee van de ACBL, uit 1975 (met eerste wijzigingen t.o.v. regelgeving 1963) en uit 1997.

Opvallend is dat in de passages over etiquette, gelijkaardige formuleringen worden gebruikt.

1949: p.40 (artikel 10) A player should maintain at all times a courteous manner towards his partner and opponents, and should refrain from words or actions which would cause them annoyance or embarrassment or interfere with the enjoyment of the game.

1975 (first changes since 1963): p.81

A. Proper Attitude

1. Courtesy Toward Partner and Opponents.

A player should maintain at all times a courteous attitude toward his partner and opponents.

2. Etiquette of Word and Action.

A player should carefully avoid any remark or action that might cause annoyance or embarrassment to another player, or might interfere with the enjoyment of the game.

1997 (ingående 27 mei 1997): p.82

B. Proper Attitude

1. Courtesy

A player should maintain a courteous attitude at all times.

2. Etiquette of Word and Action

A player should carefully avoid any remark or action that might cause annoyance or embarrassment to another player or might interfere with the enjoyment of the game.

We zien dat in de 30 jaar tussen de laatste twee er maar zeer weinig is veranderd. In 1963/1975 wordt er nog genoemd dat beleefdheid naar partner en tegenspelers belangrijk is, maar in 1997 is dit veralgemeeniseerd.

In 1949 zijn beide artikelen uit de latere jaren, nog in één artikel verenigd.

Dit doet vermoeden dat omwille van duidelijkheid en ter voorkoming van misverstanden, het verregaand opdelen van artikelen nodig is geweest.

Als we naar de algemene Nederlandse taalontwikkeling kijken zien we dat in de laatste 100 jaar de taal sterk aan verandering onderhevig is geweest, waar het Engels slechts in beperkte mate is veranderd.

Mogelijk is dit een verklaring waarom de Nederlandse vertalingen er andere woorden zijn gekozen voor de latere vertalingen.

Het is immers moeilijk om exact en onomwonden aan te geven wat er wordt bedoeld, opdat discussies of onjuiste interpretaties erover kunnen worden voorkomen.

Rob:

Dit verslag geeft meteen extra waarde aan mijn eerste Hollandse spelregelboekje van 1949, de 3^e herziene druk van 1963, deze toen gloednieuwe versie moest ik gebruiken bij mijn WL-opleiding.

Het leuke daarvan is dat 'REGELS VAN ETHIEK' een compleet hoofdstuk is, HOOFDSTUK VII om precies te zijn. Het voorafgaand hoofdstuk (VI) sluit af met artikel **74** (het afstaan van een slag kan worden ingetrokken), en in het volgend hoofdstuk (VIII) gaat de telling vrolijk verder met Artikel 75, Scoren bij wedstrijd-bridge.

Mag ik even een tekst uit 1949 citeren?

'Het is onwettig bij het bieden of spelen enigerlei conventie te gebruiken, waarvan de betekenis mogelijk door de tegenstanders niet zal worden begrepen. Bied- of speelconventies behoren aan de tegenstanders te worden uitgelegd vóórdat één der spelers zijn kaarten heeft ingezien (zie artikel 40).'

Inderdaad, artikel 40 gaat over conventionele en psychische biedingen.

Eveneens opvallend is dat in de Strekking van de spelregels **niet** staat dat de spelregels niet in de eerste plaats zijn gemaakt om te straffen maar veeleer om schade te herstellen. Het schade herstellen wordt daarin nog niet genoemd. Maar minstens zo mooi is, ik citeer:

'(...) Het doel van de bied- en speelmannieren is tweeledig:

Ten eerste: de spelers vertrouwd te maken met de gewoonten en etiquette bij het spel, die in de reeks van jaren algemeen aanvaard zijn;

Ten tweede: die spelers voor te lichten, welke anders niet zouden aanvoelen, dat of hoe zij ongeoorloofde inlichtingen aan hun maat geven, hetgeen dikwijls veel meer te laken is dan overtreding van de spelregels.

Indien volgens deze beginselen wordt gehandeld, worden discussies vermeden en wordt het genoeg dat het spel verschaft, aanmerkelijk verhoogd.